

Aan de leden van de Vaste Commissie voor Justitie
van de Eerste Kamer

Den Haag, 15 januari 2010

**Betreft: Besluit van 16 november 2009 inzake 'bevrozing'
thuiskopievergoeding¹ ('het Besluit')**

Geachte dames en heren,

Het aan u in een nahangprocedure voorgelegde Besluit zorgt er voor dat rechthebbenden geen billijke vergoeding meer ontvangen voor het door de wet toegestane privé kopiëren, omdat de voorwerpen waarop tegenwoordig in toenemende mate wordt gekopieerd niet met een heffing worden belast. Stichting Auteursrechtbelangen en VOI©E doen hierbij een dringend beroep op u om bovengenoemd Besluit in behandeling te nemen. De rechthebbenden die een thuiskopievergoeding ontvangen, worden door deze feitelijke afbouw van de vergoedingsregeling in hun inkomenspositie getroffen. Het overheidsbeleid doet onrecht aan de gedupeerden uit de creatieve sector. De afbouw van de thuiskopievergoeding levert bovendien een conflict op met de Auteursrechtlijn².

Bij brief van 2 december 2009 heeft de Minister van Justitie u bericht dat het voornoemde Besluit van 16 november 2009 is verschenen in het Staatsblad 2009, 480. De nahangprocedure gedurende een periode van 8 weken loopt af, rekening houdend met het kerstreces, op 3 februari 2010. De Vaste Commissie voor Justitie van de Tweede Kamer heeft het Besluit op 16 december jongstleden voor kennisgeving aangenomen, terwijl de verwachting was dat op 17 december een algemeen overleg over de kabinetsreactie op het rapport auteursrechten van de gelijknamige werkgroep van de Tweede Kamer zou plaatsvinden. Het voorstel van de werkgroep tot afbouw van de thuiskopieregeling op termijn en de voorwaarden daartoe zouden in dat algemeen overleg aan de orde komen. Nu dat algemeen overleg tot nader order is uitgesteld, dreigt dit dubieuze Besluit onweersproken van kracht te worden.

De Raad van State zegt in haar advies een toelichting te hebben gemist op de gevolgen van dit Besluit voor de diverse categorieën van betrokkenen. In de Nota van Toelichting bij het Besluit wordt aangegeven dat de hoogte van de vergoeding is en blijft 'bevroren op het niveau van 2007'. Vervolgens concludeert de Minister van Justitie: 'Nu het systeem met heffingen wordt bevroren, zal ook de positie van de ... ontvangende partij niet veranderen.' Dat is in ieder geval niet waar met betrekking tot de inkomenspositie van de ontvangende partijen: de makers, uitvoerende kunstenaars en producenten vertegenwoordigd door de Stichting de Thuiskopie. De vergoeding is niet bevroren, maar is de afgelopen jaren met 35% gedaald (van 26 miljoen in 2005 naar 17 miljoen in 2008). Binnen drie jaar zal de vergoeding tot een zodanig niveau gereduceerd zijn dat de compensatieregeling onuitvoerbaar is geworden en feitelijk is afgeschaft.

Die daling is geen gevolg van een afname van het privé kopiëren waarvoor de vergoeding afgedragen wordt, integendeel het privé kopiëren is enorm gegroeid, maar van een verschuiving in gebruik van voorwerpen waarop gekopieerd wordt.

¹ Besluit van 16 november 2009 tot wijziging van het Besluit van 5 november 2007, houdende aanwijzing van de voorwerpen, bedoeld in artikel 16c van de Auteurswet, en tot vaststelling van nadere regels over de hoogte en de verschuldigdheid van de vergoeding, bedoeld in artikel 16c van de Auteurswet

² Richtlijn 2001/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2001 betreffende de harmonisatie van bepaalde aspecten van het auteursrecht en de naburige rechten in de informatiemaatschappij

Op de voorwerpen waarvoor in de Stichting Onderhandelen Thuiskopievergoedingen (SONT) een heffing was overeengekomen (met name voor analoge dragers, onbespeelde cd's en dvd's) wordt in sterk afnemende mate gekopieerd. Het kopiëren vindt de afgelopen jaren in sterk toenemende mate plaats op voorwerpen waarvoor nog geen heffing is overeengekomen (met name hard disk recorders en mp3-spelers). Artikel 16 Auteurswet voorziet er in dat op dergelijke voorwerpen, bestemd om een werk ten gehore te brengen, te vertonen of weer te geven, een heffing wordt overeengekomen. Echter, door de nu voor drie jaar verlengde 'bevriezing' van november 2007 van zowel de vergoedingen als de voorwerpen waarop een heffing rust, wordt de vergoedingsregeling feitelijk in hoog tempo afgebouwd. Dit is onredelijk. Wij volstaan hier met een verwijzing naar een rapport van de Stichting de Thuis kopie voor recente feiten en cijfers (bijlage).

Voor het kopiëren voor privégebruik geldt in de meeste landen van de Europese Unie een uitzondering op de hoofdregel dat daarvoor toestemming van de rechthebbenden is vereist. Alle lidstaten kennen deze exceptie, al heeft deze in het Verenigd Koninkrijk en Ierland een beperkte werking. De Auteursrechtlijn stelt als eis dat tegenover de exceptie een compensatie staat, tenzij de auteur, artiest en producent geen of nauwelijks schade ondervinden van het privé kopiëren. Er zijn in Europa 22 landen die een vergoedingsregeling kennen, een grote meerderheid daarvan heeft een heffing op alle voorwerpen waarop wordt gekopieerd, waaronder heel recent België (wordt ingevoerd per 1-2-2010). TNO heeft onderzoek gedaan naar de mogelijkheden dat ook in Nederland te doen. Daar ziet men mogelijkheden toe. Volgens TNO zou een opbrengst van 30 miljoen overeenkomen met een Europees gemiddelde.

Het Gerechtshof 's-Gravenhage heeft op 11 november 2008 (in de zaak van Stichting NORMA e.a. tegen o.a. De Staat der Nederlanden) beslist dat in 2008, vanwege de omstandigheden destijds, de 'bevriezing' te rechtvaardigen was. Een van de omstandigheden was dat het College van Toezicht achterstanden bij de verdeling van gelden had vastgesteld. Het Hof merkte daarbij echter op dat deze kwestie inmiddels was opgelost en overweegt vervolgens: 'Aannemelijk is dat de nadelige gevolgen als gevolg van de bevriezing van het stelsel van vergoedingen voor het thuis kopierecht toenemen naarmate de tijd voortschrijdt en dat vanaf begin 2009 een situatie kan ontstaan waarbij deze nadelige gevolgen bij een verlenging van de bevriezing van het stelsel van vergoedingen voor de rechthebbenden onevenredig worden ten opzichte van een met een eventueel nieuw besluit te dienen doel.'

In dit licht is het onbegrijpelijk en voor rechthebbenden onaanvaardbaar dat de zogenaamde bevriezing wordt verlengd tot 1 januari 2013, zonder adequate overgangsregeling. De conclusie moet zijn dat als gevolg van de zogenaamde bevriezing, maar feitelijke afbouw, in Nederland geen sprake meer is van de in artikel 16c Auteurswet voorgeschreven 'billijke vergoeding', wat naar onze mening naar alle waarschijnlijkheid een conflict oplevert met de thuis kopieregeling zoals in de Auteursrechtlijn opgenomen.

Zonder een namens de rechthebbenden voorgestelde adequate overgangsregeling worden de rechten van makers, artiesten en producenten op onredelijke en onrechtmatige wijze aangetast. Wij roepen de Eerste Kamer dan ook op het Besluit van 16 november 2009 ter discussie te stellen. Tot het geven van een nadere toelichting zijn wij gaarne bereid.

Met vriendelijke groet en hoogachting,

A handwritten signature in black ink that reads "A. Kosto". The signature is written in a cursive style and is underlined with a single horizontal line.

mr A. Kosto
Voorzitter